

Que jove és el còmic!

El Saló Internacional del Còmic de Barcelona vol assolir la seva majoria d'edat amb una renovació contínua i, si en el passat va fer excessives concessions a gèneres aliens i a una comercialitat brutal, ara vol apostar pels joves autors propis. Saba fresca per a un sector en constant estat d'ebullició.

Una nova cita reunirà tots els seguidors del còmic a l'Estació de França de Barcelona del 6 al 9 de maig. Una nova oportunitat per trobar aquella peça inclassificable, portar tots els exemplars que teníem per casa perquè ens els signi l'autor de torn o participar en les diverses taules rodones que hi tindran lloc. "Tota una festa per a l'afecionat del sector", com ho qualifica Pilar Gutiérrez, actual directora del FICOMIC (Federació d'Institucions Professionals del Còmic), l'entitat organitzadora del saló. "Aquest any hem volgut, per sobre de tot, potenciar el còmic dels joves autors espanyols. Ja es va dur a terme alguna iniciativa en aquest sentit fa dos anys amb l'exposició "Qué joven te veo", on participaven dibuixants de tot l'estat. Aquest any, també es mostraran les obres dels vint-i-vuit autors que van participar al Certamen de Còmic patrocinat per l'Injuve (Instituto de la Juventud) i promocionat pel Ministeri de Treball i Afers Socials." Una mostra ben variada on cada autor ha decidit seguir una línia gràfica ben diferenciada i on tampoc es veu un consens a l'hora d'escollir els arguments. Cada dibuixant és el seu

propi món i les circumstàncies que l'inspiren i el motiven. Ara bé, resulta paradoxal trobar pocs autors catalans entre els escollits, quan és evident que tota la indústria del sector és concentrada a Barcelona.

"Al marge del muntatge d'aquesta exposició, considero que nosaltres ja fem un primer pas —continua Gutiérrez— donant a conèixer els autors joves, facilitant-los a vegades els contactes amb els editors. Però ara falta que hi hagi un suport real de les empreses editorials, concretat en

uns contractes i una confiança en aquests talents. No fa gaire vam arribar a trobar-nos en una etapa de crisi greu, en què van tancar moltes publicacions veteranes que es nodrien principalment de l'obra d'autors espanyols, i es va preferir potenciar més el còmic importat, especialment del Japó." Darrerament, però, hi ha hagut un tímida revifament i han sortit editorials petites, com Dude Comics a Astúries o Subterfuge a Madrid, que potencien aquesta línia de còmic autòcton. Precisament en aquesta edició del Saló es presentaran dues noves publicacions, d'una banda *Volumen Uno* d'Under Comic, i *Nemo*, que ha tret La Factoría. Ara només caldrà veure la resposta del públic envers aquestes iniciatives. "Perquè si bé és el públic i els autors els qui més sovint es queixen que no es potencia el còmic d'aquí —afirma taxativa Gutiérrez—, la resposta final d'aquest mateix públic acaba essent decisiva, i si el que ven són altres gèneres, l'editorial ho té difícil per apostar per una nova línia. Tampoc és tan clar el fet que si l'editorial publicués més còmic espanyol el públic ho acceptaria de bon grat i en consumiria."

Sempre queda la sortida, doncs, dels *fanzines*, les revistes alternatives que, com que no estan lligades a uns paràmetres comercials dictatorials, es poden permetre publicar allò que una editorial "seriosa" mai trauria, o bé opinar sobre temes que es consideren tabú. "Nosaltres al Saló sempre reservem un espai per als *fanzines*, aquest any n'hi participen fins a vint-i-sis, i no n'hi afegim més per les pròpies limitacions d'espai físic. Crec que el lloc que ocupen es pot qualificar com el racó de l'inconformisme, encara que cada vegada es fan amb més qualitat i amb propostes més interessants. Entre els premis que cada any atorga el Saló hi ha el de Millor Fanzine, que enguany ha recaigut en *Idiota y Diminuto*, una proposta molt interessant. Així doncs, realment no crec que sigui un gènere que hàgim descuidat, ni per un moment."

En els darrers anys moltes veus han acusat el Saló de ser

A dalt, dibuix de Gerard Mi-
quel (Alaquàs,
1968), premi
al millor
'fanzine' en el
Saló Interna-
cional del Cò-
mic de Barcelo-
na del 1996.
A la dreta, car-
tell del Saló
d'enguany.

una simple fira comercial, on trobem una sèrie de botigues col·locades l'una al costat de l'altra, i poca cosa més. Una proposta que podria resultar poc interessant per a l'afeccionat que viu a Barcelona i la rodalia, on l'oferta de productes i comerços és més que suficient. "Crec que, evidentment, una part molt important del Saló són els estands de les botigues o de les editorials: és innegable que l'ocasió els serveix per presentar les seves novetats. Però també és una bona oportunitat per trobar peces difícils o descatalogades que no trobaries en botigues convencionals. A part, també hi ha les exposicions que es muntan sobre els autors premiats, les taules rodones, els tallers de còmic, etc. De mica en mica anem ampliant l'oferta, procurant arribar al màxim nombre de públic. Encara que no ens hem d'enganyar: la franja majoritària dels visitants és entre els catorze i els divuit anys, i és lògic que les activitats estiguin pensades per a aquest sector." Enguany, a més, s'afegirà a l'oferta del Saló l'exposició "Terra a la vista!!!", que tindrà lloc al Museu Barbier-Mueller d'Art Pre-colombí, sobre el còmic inspirat en l'Amèrica antiga. Una interessant i curiosa forma d'arrodonir la visita.

L'èxit del món del còmic en general i, concretament, el boom que va experimentar el manga al nostre país, va fer que l'organització es decidís a muntar una mostra pa-

ral·lela, el Saló del Manga, exclusivament dedicada al gènere nipó. Anys després d'aquesta eufòria, el sector comença a sedimentar-se i l'oferta es dilueix a poc a poc. "Encara que, no creguis, el seguidor del manga és molt fanàtic i respon força a qualsevol iniciativa que vulguis introduir: si s'organitza un concurs de disfresses, et trobes amb uns dos-cents participants; si hi poses un karaoke, la gent canta en japonès encara que no en tingui ni idea del que està dient, i si a vegades hem passat un film en versió original sense subtítols, s'ho empassen encara millor que si els en donessis la versió doblada. És un públic agraït i molt participatiu. Però el

sector està en clara davallada i ara pensem si reconvertir el Saló del Manga en una proposta diferent que aglutinés altres estils, o potser aprofitar que es fa a l'Hospitalet

per intentar atreure el públic potencial d'altres àrees de Catalunya, que no sigui tan exclusiu de Barcelona. Però no ho sabem. De moment enguany tornarà a haver-hi una nova edició cap al final de l'any."

El Saló del Còmic de Barcelona és un dels principals que se celebren a Europa; les xifres de participació (vuitanta-cinc mil visitants l'any passat), el nombre d'expositors (cent vint-i-cinc) i la presència d'autors, tant d'estats com de fora, així ho demostren. Encara que els falta molt per arribar al nivell de tot un festival com el d'Angulema. "Però és que allà tota la ciutat s'aboca a aquesta activitat, des del forner que farà pastissos amb la forma de personatges coneguts fins a qualsevol botiga o museu. No es pretén competir amb un saló d'aquestes característiques, perquè seria il·lògic, com tampoc ens

A dalt, 'Código Bizarro', obra d'Alfonso Abad, guanyador del segon premi en el Certamen de Còmic Injuve 1998. A l'esquerra, vinyeta de F. J. Marchante, primer premi del darrer Injuve.

AGENDA BÀSICA PER AL BON AFECCIONAT

Dijous, 6 de maig

16.00 h Presentació del fanzine *Amaniaco*. Presentació del fanzine *Kalime*.

17.00 h Presentació de cinc anys de *La Comictiva*, número 15. Presentació de la revista *Volumen Uno* editada per Under Comics.

18.00 h Presentació del VII Saló del Còmic de Santa Cruz de Tenerife.

18.30 h Presentació de *Nemo* i novetats de La Factoria 1999.

19.00 h Presentació de *L'oro de o mar* de Daniel Vinuales, primer número de la col·lecció en aragonès "L'Engardaxo", que edita A Bespra Samboyana. Presentació de novetats de Dude Comics.

Divendres, 7 de maig

Taula rodona. *Les mirades de l'humor*, "La il·lustració humorística a la premsa". Amb Josep Maria Cadena, Forges, Antonio Martín. Modera: Pepe Gálvez.

12.00 h Presentació de novetats de Planeta-De-Agostini.

13.00 h Presentació de novetats de Subterfuge Comix, amb Borja Crespo, Sergio Córdoba, Chema García, Paco Alcázar i Elreydespana

13.30 h Presentació de novetats de Manga Films.

Taula rodona. *Les mirades de l'humor*, "L'humor crític". Amb Toni Batllori, Alfons López, Ricardo Martínez i Miquelxo Prado. Modera: Pepe Gálvez.

18.00 h Taula rodona. *Les mirades de l'humor*, "L'expansió de l'univers Fanhunter, l'humor referencial". Amb Jesús Cuadrado, Alejo Cuervo, Roke González, Alejandro Martínez Viturtia, Cels Pinol i David Ramírez. Modera: Antoni Guiral.

19.30 h Taula rodona. "La línia Excelsior, la continuïtat dels Marvels Comics". Amb Lorenzo Díaz,

Pasqual Ferry, Raimon Fonseca, Marco Lupoi, Rafael Marín, Francisco Pérez Navarro i Gonzalo Quesada. Modera: Alejandro Martínez Viturtia.

Dissabte, 8 de maig

Trobada amb Milo Manara. Presentació de novetats de Norma Editorial.

12.00 h Presentació de novetats d'Ediciones La Cúpula. Trobada amb Charles Burns. Presentació de la línia "Ultimate" de Mega Multimedia. Presentació de novetats d'Ediciones B.

17.00 h Taula rodona. *Les mirades de l'humor*, "L'humor es renova". Amb Mauro Entrialgo, Manel Fontdevila i Albert Monteys. Modera: Jordi Sanchez Navarro.

18.00 h Presentació de la revista *Dentro de la Viñeta*. Amb Lorenzo Díaz, Jorge Ivan Argiz i Àngel de la Calle.

18.30 h Presentació de *Cómo dibujar monstruos* i de *Dungeons & Dragons*, a càrrec d'Ediciones Martínez Roca.

19.00 h Presentació de novetats d'Ediciones Glénat. Taula rodona. "Fòrum, passat i futur... La indústria del còmic i la seva continuïtat". Amb Jesús Cuadrado, Alejandro Martínez Viturtia, Joan Navarro, Antonio Pérez, Francisco Pérez Navarro, Jaime Rodríguez i Jordi Solé. Modera: Antonio Martín.

Diumenge, 9 de maig

Presentació d'Expocòmic '99

11.00 h Taula rodona. "La nova col·lecció Laberinto i el seu futur, el tebeo made in Spain...", amb Ramon F. Bachs, Juan Carlos Gómez, Antonio Martín, Pere Olivé, Cels Pinol, Carlos Portela i Mike Ratera. Modera: Francisco Pérez Navarro. Trobada amb Sergio Aragonès. Xerrada informal. "Trenta anys de professió, la indústria i jo", amb Antonio Martín.

disgusta que es portin a terme noves iniciatives a dins de l'estat." Es refereix, òbviament, al Saló del Còmic de Madrid, que l'any passat, després de diversos intents fracassats, es va realitzar per primer cop. "El resultat ha estat discret. S'ha de pensar que, afortunadament, tota la indústria del còmic és centrada a Catalunya: molts dels autors són d'aquí i d'altres ja tenen la tradició d'assistir al Saló de Barcelona. Al nostre país també hi ha més connexió entre la gent del còmic i entre els editors. A Madrid, en canvi, hi ha una competència més ferotge, hi ha més llibreters i menys editors. A més, el volum d'expositors no va ser el mateix que el del nostre saló, i els expositors, considero que tampoc van

posar tots els mitjans necessaris per muntar uns estands atractius. No s'hi van abocar tant".

"Dins l'oferta del Saló, el que més agraeix el seguidor professional moltes vegades són les taules rodones, un lloc per impulsar la discussió i el debat, i on participen editors, autors i públic en igualtat de condicions. "Després de dedicar altres anys a discutir sobre la problemàtica del còmic, enguany n'estàvem un mica saturats i hem decidit dedicar-lo a l'humor en totes les seves vessants. Es parlarà, doncs, sobre la il·lustració humorística a la premsa, sobre l'humor crític, sobre l'humor referencial o sobre la renovació de l'humor, entre d'altres temes. Com sempre, s'espera que el nivell participatiu

sigui alt, perquè és un dels pocs moments en què el públic pot dir-hi la seva. Es clar que també tenen altres propostes per entretenir-se, com les exposicions dels autors premiats." Aquesta és una de les poques iniciatives que encara es mantenen, perquè el Saló ha anat deixant pel camí algunes propostes que els van semblar interessants en un principi, com l'exposició que es dedicava cada any a un país concret: hem de recordar que quan a Espanya només es coneixia Heidi i Marco com a màxims exponents del còmic japonès, el Saló de Barcelona ja presentava tot un luxós desplegament d'autors *manga* desconeguts encara per la majoria del públic. També ha quedat pel camí l'espai dedicat a la Zona Internacional, on els editors estrangers tenien un lloc per mostrar els seus productes i fer contactes. "Però es va anar deixant de banda, perquè la cosa es va anar morint a poc a poc. No sé, suposo que a ells no els compensava, llavors et trobaves que l'editor estranger venia i muntava el seu estand, però després preferia anar a fer una volta per la fira i els deixaven buits."

La programació d'activitats es completarà amb la participació de COM Ràdio i de Ràdio Sant Feliu, que amb el programa *Més enllà de la vinyeta* esdevingué en anteriors edicions l'emissora oficial del Saló. Així com també la Tele del Saló, iniciativa sorgida de l'escola Fald'art, d'animació i efectes especials per ordinador. La programació inclourà entrevistes amb els autors, els expositors i el públic, reportatges, projeccions de treballs d'infografia i animació i moltes activitats més. La qüestió és mantenir el personal ben entretingut.

Així és que, de moment, tindrem Saló del Còmic per molts anys; això sí, dins el marc de l'Estació de França, "que no és el més ideal a l'hora de poder acotar un espai i després il·luminar-lo i insonoritzar-lo convenientment. Era millor el que ofería el Born, però no ens podem queixar". Esperem que el públic tampoc es queixi de l'oferta que hi trobarà.

Guillem Medina